

MAJANDUS – JA KOMMUNIKATSIOONIMINISTEERIUM
TÖÖSTUSOMANDI
APELLATSIOONIKOMISJON

OTSUS nr 673-o

Tallinnas, 28. septembril 2007. a.

Tööstusomandi Apellatsioonikomisjon koosseisus Tanel Kalmet (eesistuja), Rein Laaneots ning Sulev Sulsenberg vaatas kirjalikus menetluses läbi Väino Pärnaste kaebuse Patendiameti 17.10.2002 otsuse peale registreerida kombineeritud kaubamärk "ECOWATER" (taotlus M200101200) mittekaitstava osa määramisega (piiranguga).

Komisjon võttis kaebuse nr 673 all menetluse 14.05.2004; eelmenetlejaks määrati komisjoni esimees Tanel Kalmet.

Asjaolud ja menetluse käik

1) 02.04.2003 esitas OÜ Ecowater (reg kood 10029097, Tallinn, Kadaka tee 74; edaspidi kaebaja), keda esindas juhataja Väino Pärnaste Tööstusomandi Apellatsioonikomisjonile (edaspidi komisjon) kaebuse Patendiameti 17.10.2002 otsuse kombineeritud kaubamärgi "ECOWATER+kuju" (taotlus M200101200) piiranguga registreerimiseks vaidlustamiseks. Patendiameti otsuse kohaselt kaubamärgi registreerimine ei anna ainuõigust sõna ECOWATER kasutamiseks; kaubamärk otsustati registreerida klassides 7: filtreerimiseadmed; heitveepulverisaatorid; joogiveeregulaatorid; pumbad (vee puhastamiseks, ümbertöötlemiseks); separaatorid; sõelad; tsentrifugaalpumbad; veeeraldid, 32: lauaveed; veed (joogid), 35: impordi-ekspordikontorid, -agentuurid; info kogumine arvutiandmebaasidesse; info süstematiseerimine arvutiandmebaasides; jae- ja hulgimüügiteenused (kolmandatele isikutele); kaubandus- või tööstusjuhtimisalane abi; kaupade demonstreerimine; ärialased spetsialistikonsultatsioonid; müügikampaaniad, -reklaam (teenus); näidiste (proovide) levitamine; reklaam; raadioreklaam; telereklaam; turu-uuringud; ärialased uuringud; äriinfo, -teave; äritegevuse juhtimisabi; äritegevuse juhtimise ja korraldamise konsultatsioonid; äritegevuse hindamine; äritegevuse juhtimise nõustamine; äriuuringud ja 39: kaupade ladustus; kaupade pakkimine; kaupade edasitoimetamine, ekspedeerimine; kaupade kohale-, kättetoimetamine; ladustusteave, -info; veejaotus; veevarustus; transpordiinfo; transpordimaaklerlus; transport, veondus. Kõnealune kaubamärk:

(registreeringu number 37395, registreerimise kuupäev 10.02.2003, registreerimistaotluse number M200101200, taotluse esitamise kuupäev 10.07.2001)

Kaebaja märgib, et Patendiamet registreeris oma otsusega (lisa 1) kaebaja taotluse (lisa 2); kaebaja taotles kaubamärgi registreerimist mittekaitstavate osade puudumise tingimusel; Patendiamet tegi 07.03.2002 kirjaga (lisa 3) ettepaneku parandada taotlust selliselt, et sõna

---

Aadress:
Harju 11
15072

Telefon:
6 256 490
e-mail: toak@mkm.ee

Faks:
6 313 660

"ECOWATER" oleks määratud mittekaitstavaks. Vastulausetes (lisad 4 ja 5) taotlejat esindav patendivolinik Lembit Kalev ei nõustunud selle ettepanekuga, kuna sõna "ECOWATER" on tehissõna, millel puudub tõlge ning Patendiamet on analoogseid kaubamärke registreerinud piiranguta (15 kaubamärki liitega "eco-" lisas 4). Patendiamet "jättis taotluse rahuldamata" ja oma otsuses 17.10.2002 märkis mittekaitstava osana sõna "ECOWATER". Taotletav kaubamärk avaldati Eesti Kaubamärgilehes nr 12, 2002, lk 10 (lisa 6).

Patendiamet on põhjendanud mittekaitstava osa määramist sellega, et sõna "Ecowater" (eco-, lühend sõnast ecology – ökoloogiline; water – vesi; tõlge inglise keelest) on kaupade ja teenuste omadusi, liiki, koostist ning otstarvet näitav tähis. Vastav markeering iseloomustaks kaupa või teenust: klassi 7 tooteis, mida kasutatakse kvaliteetse vee saamiseks, klassis 32 eriti puhtamaitselist vett, klassides 35 ja 39 on osutatav teenus seotud kvaliteetse puhta veega varustamisega, reklaamiga jne. Kuigi sõna "ECOWATER" ei moodusta mingit uudse mõistega tervikut, ei ole alust arvata, et joogivesi sellise markeeringuga ei seostuks tarbijale millegi muu mõistega kui "looduslik puhtamaitseline vesi". Patendiamet on viidanud kaubamärgiseaduse (kuni 30.04.2004 kehtinud redaktsioon, edaspidi KaMS) § 7 lg 1 p 3, mille kohaselt kaubamärgina ei registreerita kaubamärke, mis koosnevad üksnes kaupade või teenuste liiki, kvaliteeti, hulka, otstarvet, väärtust, geograafilist päritolu, kaupade tootmise või teenuste osutamise aega või kaupade või teenuste teisi omadusi näitavatest tähistest või andmetest või eelnimetatud tähistest või andmetest, mida pole oluliselt muudetud. Patendiamet leidis, et taotleja poolt vastulausetes esitatud näited, kus sõnaosa "eco" pole tunnistatud mittekaitstavaks osaks, ei ole analoogsed; Patendiamet ei pea oma kohuseks põhjendada kolmanda isiku kaubamärgi suhtes tehtud otsust.

Samuti leiab Patendiamet, et taotleja nimele on registreeritud kõnealuse kaubamärgiga identne kaubamärk reg nr 25122 (registreerimise kuupäev 23.01.1998, registreerimistaotluse number 9600968, taotluse esitamise kuupäev 03.05.1996) klassides 1: tööstuses, teaduses, põllumajanduses, aianduses ja metsanduses kasutatavad kemikaalid, esmajoones heitvee ja joogivee puhastamiseks, 4: tööstuslikud õlid ja rasvad; määrdeained, tolmu absorbeerivad, niisutavad ja siduvad ained, 11: valgustus-, kütteseadmed, aurugeneraatorid; toiduainete kuumtötlusseadmed, jahutusseadmed, kuivatus-, ventilatsiooni-, veevarustus- ja sanitaarseadmed, 17: tootmises kasutatavad pressplastid; täite-, tihendus- ja isoleermaterjalid; plastmassist tooted, 37: ehitustegevus, remont, paigaldustööd, 40: materjalitöötlus, sh veetöötlemine, 42: jae- ja hulgi kaubandus, teaduslikud ja tööstuslikud uurimused, keemilised analüüsid ja uuringud, kutsenõustus (v.a äriiline), samasuguse mittekaitstava osaga. Taotleja on olnud nõus määrama "ECOWATER" mittekaitstavaks ning Patendiamet ei näe põhjust, miks peaks sama taotleja poolt registreerimiseks esitatud kaubamärki käsitlema erinevalt juba varem talle registreeritud kaubamärgist.

Kaebaja ei nõustu Patendiameti seisukohtadega. Ta tellis tõlkebüroost OÜ Dussan arvamuse küsimustele, kas sõna "ECOWATER" on tõlgitav ja kas seda võib seostada mõistega "looduslik ehk eriti puhtamaitseline vesi". Vastusest (lisa 7) tuleneb, et sõna ei ole tõlgitav ning ei sõna tervikuna ega osad "eco-" ja "water" nende koosmõjus ei seostu nimetatud mõistega. Lühend "eco-" koos sõnaga "water" võib olla mõistetav kui "ökoloogiline (keskkonna, looduslik) vesi", mis iseenesest tähendabki vett. Ökoloogilist vett ei saa samastada eriti puhtamaitselise veega. Vee kasutamist reguleeriva veeseaduse kontekstis ei saa väita, et pinna- ja põhjavesi oleks iseenesest puhas, vaid see vajab kontrolli ja ümbertöötamist, kvaliteedinõuete korral ka vastavat luba. Seega on Patendiamet eksinud sõnale "ECOWATER" tähenduse andmisel.

Patendiamet kinnitab analoogsete kaubamärkide erinevat käsitlust, tunnistades osa vastulauses toodud kaubamärkide analoogilisust sõnaga "ECOWATER". Samas jätab Patendiamet taotleja vastulauses toodud argumendi omapoolse sisulise vastuseta. Kaebaja on seisukohal, et haldusorgani selge ja läbipaistev tegevus saab tugineda just üheselt arusaadavale ja kõiki võrdselt kohtlevale praktikale. Nii on Patendiameti 04.09.1997 teates viidatud analoogiale "ECOWATER" ja tähistele "ÖKO-FLOOR" ja "ÖKO-PANEEL" vahel. Valikuline lähtumine analoogiast ei saa olla omane haldusorgani tegevusele. Kui näiteks tähistele "ECOHEAT" puhul ei rakendatud piiranguid, ei oleks seda tulnud teha ka "ECOWATERI" puhul.

Patendiameti seisukoht, et sama taotleja poolt esitatud identset kaubamärki ei peaks käsitlema erinevalt on paljasõnaline. Seadus ei keela antud asjas teha muudatusi kaubamärgi koosseisus. Lisaks viitab kaebaja, et kaubamärgi "ECOWATER" sõnalist elementi ei ole tunnistatud mittekaitstavaks Lätis, Leedus ja Ukrainas (lisad 9-11). Kaebaja arvates tuleneb see erinevus mitte seaduste erinevusest, vaid Patendiameti ebaõigest seaduse rakendamisest.

Kaebaja esitas komisjonile eeltoodud sisus kaebuse (03.02.2003), mis komisjoni 28.02.2003 protokolliga nr 653-o (lisa 12) jäeti menetlusse võtmata, kuna kaebus esitati KaMS § 13 lg 2 alusel, mille järgi taotleja ei saa kaebust esitada. Kaebuse oleks pidanud esitama KaMS § 13 lg 1 alusel kahe kuu jooksul otsuse tegemisest arvates. Kaebaja palub kaebuse esitamise tähtaja ennistamist, kuna Patendiamet viitas 17.10.2002 otsuses kaebeõiguse teostamiseks KaMS § 13 lõikele 2, millest kaebaja ekslikult juhenduski. Patendiameti praktika kohaselt (otsused 7/M200000002 ja 7/9900707) tuuakse registreerimisest keeldumise otsustes välja otsuse peale kaebamise tingimused (lisad 13-14). Millegagi ei ole põhjendatud see, et vastavat praktikat ei kohaldata taotluse osalisele rahuldumata jätmisele. Nähtuvalt komisjoni protokollis toodud kohtupraktikast on ka enne taotlejad olnud eksituses kaebeõiguse teostamisega, mistõttu Patendiamet peaks selgitama kaebeõiguse korda. Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 57 lg 1 näeb ette viite haldusakti vaidlustamise võimaluste, korra ja tähtaegade kohta, lg 3 kohaselt võib pidada haldusakti vaidlustamise tähtaja möödalaskmise mõjuvaks põhjuseks, kui tähtaja möödalaskmine on tingitud vaidlemisviite puudumisest. Kuna kaebaja lähtus ekslikult KaMS § 13 lõikest 2, siis oli kaebaja poolt tähtaja möödalaskmine põhjustatud otseselt kaebekorra märkimata jätmisest.

Kaebaja palub komisjonil KaMS § 7 lg 1 p 3 ja lg 3, § 13 lg 1 ja § 35 lg 3¹ alusel tühistada Patendiameti 17.10.2002 otsus nr 7/M200101200 sõna "ECOWATER" kaubamärgi mittekaitstavaks osaks määramise kohta ning teha Patendiametile ettepanek uue otsuse tegemiseks ilma piiranguta. HMS § 57 lg 3 alusel palub kaebaja kaebeõiguse tähtaja ennistamist. Riigilõiv on tasutud 31.01.2003 kaebuse esitamisel.

2) 20.10.2004 esitas kaebaja täiendava materjalina komisjonile Venemaa Patentide ja Kaubamärkide Agentuuri Patendivaidluste Koja 24.11.2003 otsuse ärakirja tõlkega, mille kohaselt sõnaline element "ECOWATER" kuulub tehissõnade kategooriasse, mis ei oma määratletud üldist järgitavat semantikat; otsustati registreerida kaubamärk "ECOWATER". Mitmete riikide poolt laubamärgi registreerimine osundab Patendiameti poolt ebaõige otsuse tegemisele.

Ühtlasi teatab kaebaja oma uue aadressi (Pärnu mnt 160b).

3) 27.01.2005 esitas Patendiamet oma seisukoha kaebuse osas. Patendiamet nõustub kaebaja poolt komisjonile esitatud tähtaja ennistamise avalduses sisalduvaga, kuid leiab, et kaebuse nr 673 sisulisel arutamisel puudub protsessuaalne alus kaubamärgi registreerimise otsuse läbivaatamiseks seoses uute asjaolude ilmnemisega. Taotleja on enne oma kaebuse

esitamist maksnud 02.01.2003 riigilõivu (volinik Lembit Kalevi vahendusel) kõnealuse kaubamärgi registreerimise kande eest, mis läbi on väljendanud selgelt nõusolekut Patendiameti 17.10.2002 kaubamärgi piiranguga registreerimise otsuse kohta. Vastavalt KaMS § 14 lg 1 kaubamärgid kantakse riiklikku kauba- ja teenindusmärkide registrisse pärast vastava riigilõivu tasumist. Riigilõiv tuleb tasuda kolme kuu jooksul pärast kaubamärgi registreerimise otsuse vaidlustamise tähtaja möödumist või vaidlustamise korral pärast vaidlustamismenetluse lõppemist. Kui riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti ei ole tähtaja lõpuks Patendiametile esitatud, lükatakse registreerimistaotlus tagasi. Seoses riigilõivu tasumist tõendava dokumendi esitamisega kaebaja poolt kanti kõnealune kaubamärk 10.02.2003 registrisse nr 37395 all. KaMS § 13 lg 1 ei anna kaebajale kui kaubamärgi omanikule vaidlustamisõigust juba registrisse kantud kaubamärgi suhtes, vaid üksnes kaebajale kui kaubamärgi registreerimise taotlejale Patendiameti otsuse suhtes. Kaebuse oleks pidanud esitama uue KaMS § 51 lg 2 alusel, mis käsitleb kaubamärgi ennetähtaegset registrist kustutamist, koosmõjus uue KaMS § 72 lõikega 5.

Patendiamet on ka seisukohal, et OÜ ECOWATER-i vaidlustatud Patendiameti otsus käsitleb kaubamärki, mis on omandatud füüsilise isiku Väino Pärnaste poolt 28.07.2003 registrisse kantud kujul. Puuduvad andmed selle kohta, et Väino Pärnaste käsitleks kaebuses toodud oma subjektiivsete õiguste rikkumisena. Koos omandiõigusega kaubamärgile on OÜ ECOWATER kaotanud ka õigusliku pädevuse kaubamärki puudutava registrikande vaidlustamiseks. Seoses eeltooduga leiab Patendiamet, et kaebaja ei ole õigustatud isik esitamaks kaebust tuginedes KaMS § 13 lg 1 ja puudub protsessuaalne alus otsuse [kaebuse?] läbivaatamiseks. Taotletakse kaebuse nr 673 menetluse lõpetamist. Kui komisjon otsustab jätta Patendiameti taotluse rahuldamata, palutakse asja arutamise juurde võtta lisatud sisuline seisukoht.

Lisatud seisukohas jääb Patendiamet vaidlustatud otsuses väljendatu juurde. Patendiameti käsitluse õigsust kinnitab Euroopa Kohtu otsus C-265/00 (BIOMILD), mille kohaselt uudissõna, mis koosneb kirjeldavatest sõnadest, on ka ise kirjeldav, välja arvatud juhul, kui tekkiv kombinatsioon loob mulje, mis tajutavalt erineb lihtsalt sõnade summast. Vaadeldes kaubamärki kaupade ja teenuste kontekstis ei ole alust arvata, et tarbija, nähes joogivett markeeringuga "ECOWATER", seostaks seda millegi muu kui loodusliku ehk eriti puhtamaitselise veega. Veeseaduse viite osas on Patendiamet seisukohal, et see ei ole asjakohane; arvestada tuleb keskmise tarbija arusaamaga, mis on leidnud kinnitamist Euroopa Kohtu otsustes, sh C-210/96 ja C-299/99; eristusvõime olemasolu või puudumise üle otsustamisel tuleb lähtuda sellise asjakohase kaupade ja teenuste tarbija eeldatavast ootusest, kes on mõistlikult hästi informeeritud, mõistlikult tähelepanelik ja ettevaatlik. Seda arusaama aluseks võttes, ja kuna sõnaraamat annab mõlemale kõnealuse kaubamärgi sõnalise elemendi osale väga konkreetsed tähendused, jõudis Patendiamet otsuses väljendunud seisukohani. Keskmise tarbija ei ole kursis veeseadusega ega analüüsi tõlkebüroo tasandil sõnade konkreetset tõlget.

Patendiamet ei nõustu sellega, et tema praktika ei ole läbipaistev või ei järgita võrdse kohtlemise printsiipi. Selle printsiibi järgimine ei tähenda, et igal konkreetsel juhul saavutatakse samasugune lõpptulem. Iga kaubamärgi registreerimise või sellest keeldumise puhul on tegemist erineva situatsiooni ja asjaoludega, mis võivad olla määravad (komisjoni otsus 577-o). Samuti ei sätesta seadus korda teabe jagamiseks kolmandale isikule kuuluva kaubamärgi ekspertiisi kohta ning KaMS ei näe ette ka kaubamärgi registreerimise otsuse põhjendamist. Nii on kaebaja poolt esile toodud kaubamärk "ECOHEAT" erinev kõnealusest kaubamärgist.

Kaebaja varasema kaubamärgi analoogia rakendamise osas väidab Patendiamet, et kuna antud juhul ei ole muutunud KaMS-s sisalduvad alused ega ole ilmnenud teised õiguslikud või kaubamärgi ekspertiisi ümberkujundavad põhimõtted, jääb Patendiamet otsuses öeldu juurde. Kaubamärgi kaitse teistes riikides ei ole asjakohane Tööstusomandi kaitse Pariisi konventsiooni artikkel 6 kohaselt (vt ka EK otsus C-218/01 p 62 jm). Leedu ja Läti praktika kohaselt ei määrata kaubamärgi registreerimisel mittekaitstavat osa. Teiste riikide õigusallikad ei saa olla *a priori* aluseks siseriikliku õigussüsteemi kujundamisel eeskujuks, erandiks on üksnes Euroopa Kohtu otsustes antavad määruse nr 40/94 tõlgendused. Patendiamet leiab, et vaidlustatud otsus on seaduslik ja põhjendatud. Lähtudes eeltoodust palub Patendiamet jätta kaebus rahuldamata.

4) 04.05.2005 esitas Väino Pärnaste, kellele oli üle läinud kõnealuse kaubamärgi omandiõigus, kaebajana oma seisukoha. Riigilõivu tasumise kohta (02.01.2003) väidab kaebaja, et ta väljendas oma seisukoha kaubamärgi registreerimise osas kaebuses 03.02.2003 peale riigilõivu tasumist. Kaebaja lähtus kaebuse esitamisel (02.04.2003) komisjoni 28.02.2003 protokoll 653-p toodud seisukohast, et kaebus oleks tulnud esitada KaMS § 13 lg 1 alusel. Uue KaMS § 51 lg 2 osas kaebaja kinnitab, et ei ole soovinud kaubamärgi registrist kustutamist. Patendiameti taotlus menetluse lõpetamise kohta tuleb jätta rahuldamata.

Kaebaja ei ole nõus ka Patendiameti sisuliste hinnangutega. Ta ei pea tõenäoliseks, et olukorras, kus 98 % mageveest on reostunud, tekitab sõna ECOWATER tarbijas meelelisi aistinguid vee erilise puhtamaitse suhtes. Veeseaduse üldpõhimõtetest on keskmine tarbija teadlik ka seadust ennast lugemata. Tõlkebüroo lähtus sõnade üldlevinud tähendusest ja kaebaja on arvamusel, et tõlkebüroo tõlge on käsitletav ka keskmise tarbija seisukohana.

Välisriikide praktika osas on kaebaja samuti seisukohal, et seda tuleks arvestada, kuna lähiriikide turusituatsioon, tarbijaskonna teadmised jm ühiskondlikud suhted on sarnased.

5) Komisjon tegi kaebajale ettepaneku lõplike seisukohtade esitamiseks hiljemalt 23.08.2005. Kaebaja tähtpäevaks lõplikku seisukohta ei esitanud.

Patendiamet oma lõplikus seisukohas 18.07.2007 jäi varem väljaõeldu juurde, taotledes kaebuse menetluse lõpetamist. Kaebaja maksis enne kaebuse esitamist riigilõivu kaubamärgi M200101200 registreerimise kande eest, mis läbi väljendas selgelt nõusolekut Patendiameti 17.10.2002 piiranguga registreerimise otsuse kohta. Fakt, et kaubamärk registreeriti alles 10.02.2003, ei muuda kaebaja poolt väljendatud tahet.

Sisulises osas väidab Patendiamet tõlkebüroo järelduste kohta, et ekspertarvamuste järeldusi ei saa arvesse võtta, kuna tavatarbija ei teosta kaubamärgiga kokku puutudes ekspertarvamuste laadset süvaanalüüsi (komisjoni otsus 663-o). Tõlkebüroo arvamus kui ekspertarvamus tuleks jätta komisjonis tähelepanuta. Teiste riikide kaubamärgipraktika ei ole Eestile siduv, kuna on seotud teises riigis eksisteerivate konkreetsete asjaoludega, mis on meile teadmata. Vastavalt Euroopa Kohtu otsuses C-218/01 väljendatule võib identse kaubamärgi registreeritust teises riigis arvesse võtta koos muude asjaoludega, kuid see ei ole otsustav tegur (vt komisjoni otsused 768-o, 876-o, 744-o, 502-o, 817-o).

Patendiamet palub jätta kaebus rahuldamata.

21.08.2007 alustas komisjon lõppmenetlust.

Komisjoni seisukohad

Komisjon, tutvunud poolte seisukohtadega ja esitatud materjalidega, leiab järgmist.

1) Tulenevalt alates 01.05.2004 jõustunud KaMS § 72 lõikest 5 kohaldatakse antud vaidluses Patendiameti otsuse tegemise ajal kehtinud kaubamärgi registreerimisest

keeldumise aluseid ja lähtutakse asja uue menetlemise ajal kehtivast menetlusnormist. Komisjoni hinnangul ei ole varasema KaMS § 7 lg 1 punktist 3 ja lõikest 3 lahutatav vaidluse komisjonis läbivaatamist õigustav säte § 13 lg 1, mis on määrava tähendusega antud asjas kaebuse esitamise õiguse üle otsustamisel; samuti tuleb kohaldamisele KaMS § 14 lg 1.

2) Kaebaja on esitanud kõnealuse kaubamärgi registreerimise taotluse 10.07.2001, selle kohta on tehtud kaevatav kaubamärgi piiranguga registreerimise otsus 17.10.2002, kaebaja on tasunud registrisse kandmise eest lõivu 02.01.2003, kaebaja esitas KaMS § 13 lg 2 alusel kaebuse komisjonile 03.02.2003, Patendiamet on kandnud kaubamärgi registrisse 10.02.2003, kaebaja KaMS § 13 lg 2 alusel esitatud kaebus jäeti käiguta komisjoni protokolliga 28.02.2003, kaebaja esitas uue kaebuse, seekord KaMS § 13 lg 1 alusel 02.04.2003, paludes 18.12.2002 möödunud kaebuse esitamise tähtaja ennistamist selle alusel, et tähtaja möödalaskmine oli tingitud Patendiameti otsuse puudulikkusest vormistusest. Komisjon on seisukohal, et kaebajal on õigus selles, et Patendiameti otsus on ebatäielik, kuna selles puudub täielik vaidlustamisviide. Tegemist on negatiivse otsusega taotleja suhtes, kuna isegi kui kaubamärk otsustati registreerida, ei otsustatud seda registreerida sellises ulatuses, nagu taotleja oli soovinud. Patendiameti otsuse kui õiguse üksikakti legitiimsus seisneb selle akti kontrollitavuses, st selle kindlakstegemise võimalikkuses, millistel kaalutlustel ja milliseid argumente ratsionaalselt väärtustades on Patendiamet vastava tulemuseni jõudnud. Kaebeõigus garanteerib otsuse kontrollitavuse realiseerimist. Kaebeõiguse teostamise üheks osaks, kuigi mitte absoluutseks eelduseks on ka see, et isik, kelle õigusi otsusega võidakse rikkuda või rikutakse, oskab õiguspäraselt kaebeõigust kasutada ning seda tagab vaidlustamisviite olemasolu otsuses.

Vaidlustamisviite puudumise kaalukust antud juhul vähendab asjaolu, et taotlejal oli professionaalne esindaja – patendivolnik, kes oleks pidanud taotlejale selgitama KaMS § 13 lõikes 1 ja lõikes 2 ettenähtud kaebuste erinevust. Patendivolniku olemasolu tõendab registrisse kandmise riigilõivu tasumine patendivolniku vahendusel (riigilõivu tasumist tõendav dokument registris).

Kaebaja viide haldusmenetluse seadusele võib olla ebakohane, kuna tulenevalt HMS § 2 lõikest 2 tööstusomandi esemele õiguskaitse andmise menetlus ei ole haldusmenetlus käesoleva seaduse tähenduses ning KaMS-s puudub viide HMS kohaldamisele üldseadusena. Samas ei saa eitada haldusmenetluse üldiste põhimõtete kehtivust ka kaubamärgi registreerimistaotluse menetluses seaduse või õiguse analoogia kaudu.

Komisjon juhib tähelepanu ühtlasi sellele, et Patendiamet nõustub kaebaja poolt komisjonile esitatud tähtaja ennistamise avalduses sisalduvaga, saades aru oma eksimusest. Samuti komisjoni hinnangul on olemas *prima facie* alused kaebuse esitamise tähtaja ennistamiseks.

3) Patendiamet juhib oma esimeses vastuses tähelepanu uutele asjaoludele, nimelt sellele, et kõnealuse kaubamärgi registreerimise eest on tasutud riigilõiv ja vastav dokument on esitatud Patendiametile vastavalt KaMS § 14 lõikele 1, mis näeb ette, et kaubamärgid kantakse registrisse pärast vastava riigilõivu tasumist, mis tuleb tasuda kolme kuu jooksul pärast kaubamärgi registreerimise otsuse vaidlustamise tähtaja möödumist või vaidlustamise korral pärast vaidlustamismenetluse lõppemist. Kui riigilõivu tasumist tõendavat dokumenti ei ole tähtaja lõpuks Patendiametile esitatud, lükatakse registreerimistaotlus tagasi.

Nimetatud riigilõiv tasuti kuu aega enne kaebaja esimese, valel alusel esitatud kaebuse esitamist; seepärast oli Patendiametil õigus ja kohustus kanda kaubamärk kaubamärgi registreerimise otsuses esinevas ulatuses, so piiranguga, registrisse. See sai toimuda pärast

KaMS § 13 lõikes 2 ettenähtud kahekuulise tähtaja möödumist kaubamärgi registreerimise otsuse teate avaldamisest Eesti Kaubamärgilehes 02.12.2002 ning toimus faktiliselt 10.02.2003.

Seejuures Patendiamet eeldamisi ei teadnud asjaolu, et nimetatud tähtaja viimasel päeval, 03.02.2003 oli taotleja esitanud ekslikult KaMS § 13 lg 2 alusel kaebuse. Komisjon on seisukohal, et Patendiamet oleks pidanud seda asjaolu teadma, kuna kaebuse esitamine oleks vastavalt KaMS § 14 lõike 1 teise lause teise alternatiivi kohaselt tähendanud registreerimise edasilükkamist. Patendiametil on kohustus järgida mitte ainult avaliku huviga, mida ta seaduses ettenähtu alusel esindab, vaid ka erahuviga; lisaks taotleja huvide kaitsele KaMS § 13 lõikes 1 on kolmandate asjast huvitatud isikute õiguste ja huvide kaitseks KaMS § 13 lõikes 2 ette nähtud kaebuse esitamise võimalus, mida Patendiamet antud juhul ignoreeris, kandes kaubamärgi registrisse kontrollimata seda, kas vastava kaubamärgi registreerimise otsuse vastu on KaMS § 13 lõike 2 lausel esitatud kaebusi.

Ka juhul, kui Patendiamet teadis kaebaja poolt ekslikult valel alusel esitatud kaebusest, kuid oli veendunud selles, et seda komisjon ei menetle väära vaidlustamise aluse ja tähtaja möödalaskmise tõttu (kui komisjon oleks lugenud kaebuse aluseks § 13 lõike 1), ei oleks olnud hoolikuse nõuetele vastav kaubamärgi registrisse kandmine 10.02.2003, vaid Patendiamet oleks pidanud ootama ära komisjoni lahendi. KaMS § 14 lg 1 andis selleks küllaldaselt aega, sisaldamata reeglit, kui kiiresti pärast riigilõivu tasumist kaubamärk tuleb registrisse kanda. Vastavat reeglit ei sisaldanud ka Riikliku kauba- ja teenindusmärkide registri pidamise põhimäärus.

4) Patendiameti seisukoht seoses kaubamärgi omandiõiguse üleminekuga protsessuaalse aluse kadumise kohta kaebuse läbivaatamiseks jääb komisjonile ebaselgeks, nagu ka viide võimaluse kohta kaubamärk uue KaMS § 51 lg 2 alusel ennetähtaegselt registrist kustutada. Komisjon on siiski seisukohal, et sõltumata Patendiameti taotlusest kaebuse menetlus komisjonis tuleb lõpetada. Kõnealune kaubamärk on piiranguga registreerimise otsuse alusel registrisse kantud. Nagu eespool selgitatud, ei olnud kaubamärgi registreerimise asjaolud korrektsed ja Patendiameti tähelepanu on sellele asjaolule juhitud. Kaubamärgiregistreering toob kaasa kolmandate isikute kohustuse kaubamärgiomaniku ainuõigust respektierida ja seda mitte rikkuda. Kaubamärgi registreering on eraldi reguleeritud menetluse lõpptulemus ja asjakohased vaidlused tuleb vastavalt seaduse sättele ja mõttele lahendada enne registreeringu tegemist.

Registreeritud kaubamärgi kaitseulatust ei saa tagantjärele laiendada, muutes esialgses registreeringus määratud mittekaitstava osa tagantjärele kaitstavaks, kuna sellega rikutaks kolmandatel isikutel välja kujunenud õiguspärast ootust ja usaldust. Komisjoni pädevuses on lahendada tööstusomandi seadustes sätestatud juhtudel taotleja poolt Patendiameti otsuse vaidlustamiseks esitatud kaebusi. Antud juhul on taotleja kaebus esitatud peaaegu kaks kuud pärast seda, kui taotluses sisaldunud kaubamärgist oli taotleja (esindaja) tegevuse ja tegevusetuse (riigilõivu tasumine, kaebuse esitamise eksitused) ning Patendiameti menetluslike rikkumiste tagajärjel saanud juba registreeritud kaubamärk sellest tulenevate kolmandate isikute õiguste ja kohustustega. Sellest tulenevalt ei oleks komisjoni poolt antud asja sisulisel arutelul ainet ega tähendust.

Seepärast komisjon otsustab kaebuse jätta rahuldamata seda sisuliselt arutamata.

5) Komisjon peab siiski vajalikuks märkida, et *prima facie* ei ole välistatud kaebuses väljendatud sisuliste seisukohtade õigustatus selles osas, mis puudutab tähise "ECOWATER" kaitstavust klasside 35 ja 39 teenuste suhtes, mille seostamine "ökoloogiliselt puhta vee" või muu sarnasega Patendiameti poolt on meelevaldne.

Patendiameti poolt viidatud Euroopa Kohtu otsusest C-265/00 tulenevalt kaubamärki *tuleb vaadelda kaupade ja teenuste kontekstis*.

Komisjon juhib ühtlasi kaebaja tähelepanu uue KaMS § 12 lõikes 6 sätestatu kasutamise võimalusele.

Arvestades eeltoodut ning juhindudes tööstusomandi õiguskorralduse aluste seaduse §-st 61, kaubamärgiseaduse § 72 lõikest 5 ja §-st 41, varem kehtinud kaubamärgiseaduse § 13 lõigetest 1 ja 2 ning § 14 lõikest 1, komisjon

o t s u s t a s:

jätta kaebus rahuldamata seda sisuliselt arutamata.

Kaebaja võib esitada kaebuse komisjoni otsuse peale Harju Maakohtusse kolme kuu jooksul komisjoni otsuse avaldamisest arvates. Kohus vaatab kaebuse läbi hagita menetluses. Kui nimetatud kaebust ei ole esitatud, jõustub komisjoni otsus kolme kuu möödumisel otsuse avaldamisest ja kuulub täitmisele.

Allkirjad:

T. Kalmet

R. Laaneots

S. Sulsenberg